

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 12Csp/21/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2217200937
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2018:2217200937.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou v spore žalobcu: Štátny fond rozvoja bývania, Bratislava, Lamačská cesta 8, IČO 31 749 542, zastúpeného advokátskou kanceláriou: AENEA Legal, s. r. o., Bratislava, Jozefská 3, proti žalovaným: 1/ W. J., L.. XX.XX.XXXX, 2/ S. J., L.. XX.XX.XXXX, obom bytom N., G. XXX/XX, 3/ T. J., L.. XX.XX.XXXX, J. N.Č., J. XXX, o zaplatenie 9.183,75 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaní 1/ až 3/ sú povinní zaplatiť žalobcovi istinu 9.183,75 eur, zmluvný úrok 257,97 eur a úrok z omeškania 190,91 eur, náklady spojené s uplatneným pohľadávky 334,94 eur, zmluvnú pokutu 944,17 eur a úrok z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 9.183,75 eur od 10.05.2016 do zaplatenia, do troch mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných.

Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a .

Súd žalobcovi priznáva voči žalovaným 1/ až 3/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

(1) Žalobou zo dňa 20.01.2017 sa žalobca domáhal voči (pôvodne) žalovaným 1/ až 4/ s poukazom na zosplatenie úveru zaplatenia zostatku nesplateného úveru s príslušenstvom a zmluvnej pokuty. Svoj nárok odôvodnil tým, že žalobca (štátny účelový fond zriadený osobitným predpisom) so žalovanými 1/ a 2/ uzatvoril Zmluvu o poskytnutí podpory, na základe ktorej poskytol žalovaným úver vo výške 16.596,96 eur. Žalovaní mali úver splácať s úrokom 1% po dobu 30 rokov. Na výzvu žalobcu k úhrade omeškaných splátok v sume spolu 1.014,79 eur žalovaní nereagovali. Žalovaní sa zlou platobnou disciplínou dostali k 05.04.2016 do omeškania s platením 13 mesačných splátok, žalobca preto od zmluvy s poukazom na bod VIII.4 zmluvy listom zo dňa 05.04.2016 odstúpil, čím sa stal celý dlh splatným. Žalobca tak má nárok na vrátenie poskytnutého úveru vrátane príslušenstva - istiny 9.183,75 eur, zmluvného úroku ku dňu odstúpenia 257,97 eur, úroku z omeškania 190,91 eur a zmluvnej pokuty 944,17 eur. Nárok žalobcu predstavuje ďalej úrok 1% ročne, úrok z omeškania 8% ročne z istiny a náklady spojené s uplatnením pohľadávky. Nárok na úrok z omeškania odôvodnil žalobca poukazom na § 369 ods. 1, 2 Obch. zák. Nárok voči žalovaným 3/ a 4/ si uplatnil z titulu ručenia. Uznesením č. k. 12Csp/21/2017-62 zo dňa 16.05.2017 súd konanie s poukazom na § 161 CSP voči žalovanému 4/ zastavil.

(2) Žaloba bola žalovaným 1/ až 3/ riadne doručená, žalovaní 1/ a 2/ sa spoločne k nej vyjadrili písomne podaním z 04.07.2017 tým, že sú si vedomí svojho dlhu, žiadali o možnosť splátok po 100 eur mesačne, žalovaný 1/ má od januára stále zamestnanie.

(3) Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav veci:

(4) Žalobca uzavrel so žalovanými 1/ a 2/ dňa 30.06.1998 „Zmluvu o poskytnutí podpory“ úverom pod č. 201/10508/1997 s tým, že úver predstavuje sumu 500.000 Sk (16.596,96 eur) pri úrokovej sadzbe 1% a dobe splatnosti 30 rokov. Splátky boli určené sumou 1.609 Sk mesačne. Predmetom zmluvy bola podpora výstavby rodinného domu, špecifikovaného v zmluve. V bode VIII.4. zmluvy zmluvné strany dojednali zmluvnú pokutu 10% z dlžnej sumy v prípade naplnenia tohto bodu (márne doručenie výzvy dlžníkovi na zaplatenie omeškaných splátok). Podľa bodu 8.4 zároveň „v prípade viac ako 6-mesačného omeškania je veriteľ po márnej výzve oprávnený jednostranne odstúpiť od zmluvy...“. Návratnosť úveru bola zabezpečená ručiteľským záväzkom žalovaných 3/ a 4/.

(5) Listami zo dňa 19.01.2015 vyzval žalobca žalovaných 1/ a 2/ k úhrade omeškaných splátok v sume celkom 1.014,79 eur. Listami zo dňa 05.04.2016 oznámil žalobca žalovaným 1/ až 3/ odstúpenie od zmluvy z dôvodu neuhradenia zročných (33) splátok a vyzval ich zároveň na zaplatenie dlžnej sumy 10.576,80 eur (v položkách podľa uvedených v žalobe).

(6) Písomným podaním zo dňa 03.03.2017 sa žalobca vyjadril k právnemu vzťahu strán sporu s tým, že úver poskytnutý žalovanému zo strany žalobcu nemožno považovať za spotrebiteľský (účelovo poskytnutý), ani žalobcu za dodávateľa (jeho činnosť nie je uskutočňovaná za účelom zisku), ani zmluvu o poskytnutí podpory nemožno považovať za spotrebiteľskú (vychádza z osobitného zákona). Správcom ŠFRB je Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR.

(7) Podľa § 497 Obch. zák. zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

(8) Podľa § 503 ods. 1 Obch. zák. záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú. Podľa ods. 2 ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

(9) Podľa § 544 ods. 1 Obč. zák. ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Podľa ods. 2 zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne aj v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

(10) Podľa § 546 Obč. zák. dohodou účastníkov možno zabezpečiť pohľadávku ručením. Ručenie vzniká písomným vyhlásením, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník.

(11) Podľa § 548 ods. 1 Obč. zák. ručiteľ je povinný dlh splniť, ak ho nesplnil dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval.

(12) Podľa § 544 ods. 1 Obč. zák. ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Podľa ods. 2 zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne aj v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

(13) Ručenie, ktorým sa zabezpečuje pohľadávka veriteľa, vzniká dohodou veriteľa a ručiteľa, v ktorej ručiteľ písomne zoberie na seba povinnosť uspokojiť veriteľovu pohľadávku, ak ju neuspokojí sám dlžník. Ručenie teda vzniká dohodou účastníkov, a nie jednostranným vyhlásením ručiteľa. Preto je nepochybné, že na vznik ručiteľského vzťahu je potrebný súhlas veriteľa. Súhlas dlžníka sa nevyžaduje. Ručiteľský záväzok možno platne prevziať iba v písomnej forme, pretože inak by šlo o neplatný právny úkon (§ 40 ods. 1 Obč. zák.). Záväzkový právny vzťah z ručenia môže existovať iba popri hlavnom (základnom) záväzkovom právnom vzťahu (veriteľ - dlžník), a preto má povahu vedľajšieho právneho

vzťahu (ide o akcesorický právny vzťah). Z tejto jeho povahy vyplýva, že ručiteľský záväzok možno prevziať iba vo výške záväzku dlžníka.

(14) Podľa § 121 ods. 3 Obč. zák. príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

(15) Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že pohľadávka žalobcu je oprávnená a preukázaná (listinami predloženými žalobcom), pričom žalovaný nárok žalobcu ani po skutkovej (vecnej), ani po právnej stránke nesporevali. V danom prípade bola platne uzavretá zmluva o poskytnutí podpory úverom, táto zmluva nespadá pod právny režim spotrebiteľského úveru, žalovaný zmluvu podpísali, pričom zmluvné povinnosti si riadne neplnili. Preto súd (v podstatnej časti) žalobe vyhovel a zaviazal žalovaných, aby žalobcovi zaplatili zvyšok úveru, ako bol špecifikovaný v odstúpení od zmluvy, súčasne aj s úrokom z omeškania a zmluvnou pokutou, ktorej výšku si zmluvné strany riadne dohodli v zmluve.

(16) Žalobca má však nárok na úrok z úveru výlučne do času zosplatnenia úveru (v zmysle rozhodnutia NS SR vo veci sp. zn. 4Obo/143/1998: „pri mimoriadnom zosplatnení úveru veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojim právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Nastupuje tak stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov, teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. Keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškani s vrátením uvedenej sumy. Na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. 87/1995 Z. z. ...“), preto súd v časti nároku na úrok z úveru pre čas po odstúpení od zmluvy (zosplatnení úveru) žalobu zamietol.

(17) Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

(18) Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

(19) Súd priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu žalobcovi, ako po procesnej stránke úspešnej strane sporu.

(20) Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 ods. 1 CSP) len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP). Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok)